

Beschikking, houdende ontheffing voor het beroepsmatig uitvoeren van vluchten met het onbemande luchtvaartuigstelsel Falcon 8 zonder BVL, geluidscertificaat en BVB door Cyberhawk (bedrijfsontheffing UAS Cyberhawk Innovations)

Datum: 1 april 2015

Nummer: ILT-2015/20857

DE STAATSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Defensie;

Gelezen het verzoek van Cyberhawk Innovations, initiële aanvraag ontvangen op 26 februari 2015, contactpersoon de heer H. Yatim, tel.: +44 1506 592215, e-mail: iain.young@thecyberhawk.com;

Gezien het gegeven dat:

- het verboden is om beroepsmatig deel te nemen aan het luchtverkeer met een licht onbemand luchtvaartuig, tenzij hiervoor ontheffing is verleend;
- lichte onbemande luchtvaartuigen voorrang moeten verlenen aan al het andere luchtverkeer; dat dit mogelijk is door binnen zichtafstand van de piloot te blijven en naast de piloot nog een waarnemer te verplichten;
- uitvoerende regelgeving in ontwikkeling is en internationaal overeenstemming bestaat over de uitgangspunten voor beroepsmatig gebruik van lichte onbemande luchtvaartuigen op veilige afstand van mensenmenigten en gebouwen;
- de piloten van Cyberhawk Innovations beschikken over een door EuroUSC afgegeven BNUC-S-certificaat of door de CAA UK zijn geaccepteerd omdat ze over voldoende kennis en ervaring beschikken om een licht onbemand luchtvaartuig te besturen;
- Cyberhawk Innovations beschikt over een door de CAA UK goedgekeurd operationeel handboek waarin de verantwoordelijkheden en procedures zijn vastgelegd;

Gelet op de artikelen 2.1, vierde lid, 3.21 en 5.5, derde lid, van de Wet luchtvaart en op artikel 8 van het Verdrag van Chicago;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Aan Cyberhawk Innovations wordt ontheffing verleend van de verbodsbepalingen van de artikelen 3.8, eerste lid, onderdeel b, en 3.19a, eerste lid, onderdeel b, van de Wet luchtvaart en van de verbodsbepaling van artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Regeling modelvliegen om beroepsmatig (**ROC aerial work: industrial inspections**) deel te nemen aan het luchtverkeer met een licht onbemand luchtvaartuig, type Falcon 8, zonder nationaliteits- en inschrijvingskenmerk en zonder dat het luchtvaartuig is voorzien van een geldig bewijs van luchtwaardigheid en geluidscertificaat.
2. Aan de volgende medewerkers van Cyberhawk Innovations wordt ontheffing verleend van het verbod, genoemd in artikel 2.1, eerste lid, van de Wet luchtvaart, voor het beroepsmatig maken van vluchten met het in het eerste lid genoemde lichte onbemande luchtvaartuig zonder in het bezit te zijn van een geldig bewijs van bevoegdheid (**RPA-L, VLOS, non-urban environments, rotorcraft (H) mtom 0 – 25 kg, non EU, non ICAO**):
 - a. de heer B. Irving;
 - b. de heer M. Sickling;
 - c. de heer M. Cipriani;
 - d. de heer C. Darling;
 - e. de heer M. Connolly;
 - f. de heer P. McCulloch;
 - g. de heer D. Rose;
 - h. de heer H. Yatim.
3. Cyberhawk Innovations fungeert bij de voorbereiding en uitvoering van de vluchten als exploitant van het in het eerste lid genoemde lichte onbemande luchtvaartuig.

Artikel 2

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:

- a. Cyberhawk Innovations beschikt over een geldige aerial work permit, afgegeven door de CAA UK;
- b. Cyberhawk Innovations mag vluchten met het in artikel 1, eerste lid, genoemde lichte onbemande luchtvaartuig uitvoeren op locaties in Nederland binnen het FIR Amsterdam, tot een maximale hoogte van 120 meter boven de grond of het water (400 ft AGL);
- c. de vluchten vinden plaats binnen de daglichtperiode zoals gepubliceerd in het AIP Netherlands GEN 2.7;
- d. de vluchten worden uitgevoerd in:
 - 1°. klasse G-luchtruim bij een vliegzicht van ten minste 1,5 kilometer en vrij van bewolking;
 - 2°. klasse C-luchtruim bij een vliegzicht van ten minste 5 kilometer en ten minste 300 meter (1000 ft) verticale en 1.500 meter horizontale afstand van bewolking, mits wordt voldaan aan onderdeel l;
 - 3°. klasse D-luchtruim bij een vliegzicht van ten minste 5 kilometer en ten minste 300 meter (1000 ft) verticale en 1.500 meter horizontale afstand van bewolking, mits wordt voldaan aan onderdeel l;
- e. de horizontale afstand tussen de UAS en mensen, aaneengesloten bebouwing en in gebruik zijnde autosnelwegen, autowegen of wegen waar een maximale snelheid van 80 kilometer per uur of meer geldt, bedraagt ten minste 150 meter;
- f. onverminderd onderdeel e bedraagt de horizontale afstand tot vaartuigen, voertuigen, kunstwerken en spoorlijnen minimaal 50 meter;
- g. de horizontale afstand tot industrie- en havengebieden bedraagt ten minste 50 meter;
- h. constructies (zoals windmolens) en gebouwen die onder zeggenschap vallen van de exploitant van de UAS, mogen binnen 150 meter worden benaderd onder voorwaarde dat de UAS op minstens 150 meter van mensen en in gebruik zijnde vaartuigen en voertuigen blijft;
- i. het lichte onbemande luchtvaartuig blijft binnen het gezichtsveld/Visual Line of Sight (VLOS) van de piloot;
VLOS wil in ieder geval zeggen dat de afstand van het luchtvaartuig tot de piloot die het externe besturingsstation bedient, maximaal 500 meter en de vlieghoogte maximaal 120 meter boven de grond of het water (400 ft AGL) bedraagt;
- j. Cyberhawk Innovations voert de vluchten uit volgens een goedgekeurd operationeel handboek;
- k. Cyberhawk Innovations maakt vóór iedere vlucht:
 - 1°. een operationeel plan;
 - 2°. een risicoanalyse,en bewaart deze minimaal tot de eerstvolgende audit;
- l. Cyberhawk Innovations coördineert de vluchten in:
 - 1°. civiel beheerde CTR's (met luchtruimklasse C) conform de door LVNL via de Operationele Helpdesk gepubliceerde procedures of conform de te maken afspraken met de luchtverkeersdienst van CTR Niederrhein;
 - 2°. militair beheerde CTR's (met luchtruimklasse C of D) vooraf met de luchtverkeersleidingsdienst van de desbetreffende militaire luchthaven;en voert een vlucht in een CTR pas uit na verkregen toestemming van de desbetreffende luchtverkeersleidingsdienst; omdat de vliegers van Cyberhawk Innovations niet beschikken over de bevoegdverklaring RT en Cyberhawk Innovations niet beschikt over een radiogroundstation voor tweezijdig radiocontact met de luchtverkeersleidingsdienst en hun onbemande luchtvaartuig niet is voorzien van een Mode S SSR-transponder is die toestemming niet vanzelfsprekend;
- m. Cyberhawk Innovations coördineert vluchten in militaire laagvlieggebieden of in de buurt van militaire laagvliegroutes met:
 - 1°. het Operatie- en Coördinatiecentrum (OCC) van het Defensie Helikopter Commando voor laagvlieggebieden met de aanduiding 'GLV (m.u.v. GLV XI, zie punt 3) ' (e-mail: p56503@mindef.nl, tel.: 0161 296770);
 - 2°. de Koninklijke Militaire School Luchtmacht van de vliegbasis Woens-drecht voor de militaire laagvliegroute VO (e-mail: kmsl.ops.emvo@mindef.nl);
 - 3°. het Defensie Helikopter Commando (DHC), Bureau Operaties De Kooy, tel.: 0223 658553 (e-mail: DHC.currentops.860sq@mindef.nl) voor het militaire laagvlieggebied GLV XI (Wieringermeerpolder);en voert deze vluchten pas uit nadat toestemming van de desbetreffende instantie is verkregen;
- n. Cyberhawk Innovations voert geen vluchten uit binnen een afstand van 3 nautische mijlen van de laagvliegroute Link 10 op maandag tot en met donderdag;
- o. Cyberhawk Innovations is ervoor verantwoordelijk dat de piloot altijd direct de koers en hoogte van het luchtvaartuig kan wijzigen, ook als bij normale vluchttuitvoering geen sprake is van manuele besturing van het onbemande luchtvaartuig;
- p. Cyberhawk Innovations wijst voor de desbetreffende vlucht een gezagvoerder aan onder wiens verantwoordelijkheid de vlucht wordt uitgevoerd; vóór de vlucht neemt de gezagvoerder kennis

- van alle gegevens en inlichtingen die voor de uitvoering van de vlucht van belang kunnen zijn;¹
- q. Cyberhawk Innovations wijst naast de gezagvoerder en/of piloot² voor de desbetreffende vlucht een waarnemer aan; het is de taak van de waarnemer om de gezagvoerder tijdens de vlucht te voorzien van informatie over de omgeving en de daarmee samenhangende botsingsrisico's en zo nodig daaromtrent instructies te geven;
- r. verzekering:
- 1°. Cyberhawk Innovations is verzekerd voor aansprakelijkheid bij ongevallen al dan niet resulterend in schade of letsel ten aanzien van derden;
 - 2°. Cyberhawk Innovations voldoet ten minste aan de verzekeringseisen zoals deze zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. 785/2004 van het Europees parlement en de Raad van 21 april 2004, betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen;
- s. Cyberhawk Innovations stelt voor iedere vlucht ten minste één veilige positie voor het onbemande luchtvaartuig vast voor die gevallen waarbij de communicatie tussen het onbemande luchtvaartuig en het externe besturingsstation wordt verbroken;
- t. Cyberhawk Innovations stelt voor iedere vlucht een plan vast waaruit in ieder geval volgt dat de risico's worden gemitigeerd van een mogelijke botsing met overig luchtverkeer dan wel mensenmenigten, constructies en gebouwen op de grond;
- u. voorvalmeldingen:
- 1°. Cyberhawk Innovations meldt voorvallen en ernstige incidenten binnen 72 uur aan het Analyse Bureau Luchtvaartvoorvallen van de Inspectie Leefomgeving en Transport ingevolge de Regeling melding voorvallen in de burgerluchtvaart; zie www.ilent.nl onder 'luchtvaartvoorval melden' en www.ais-netherlands.nl voor AIC-B 02/10;
 - 2°. ongevallen (= met gewonde(n) of dode(n)) moeten (na de hulpverleningsoproep) direct worden gemeld aan:
 - a) de OVV (tel.: 0800 MELDOVV of 0800 6353 688), en
 - b) de crisiscoördinator van ILT (tel.: 070 456 3434);
 - 3°. incidenten worden binnen Cyberhawk Innovations geadministreerd en beoordeeld en het management bekijkt of deze moeten leiden tot verbeteringen van de bedrijfsvoering, in ieder geval wanneer de incidenten betrekking hebben op de vluchttuitvoering;
- v. Cyberhawk Innovations is ervoor verantwoordelijk dat iedere geplande vluchttuitvoering op een terrein aangewezen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik wordt gemeld bij de Inspectie via een e-mail aan meldingtug@ilent.nl; ingevolge artikel 35, derde lid, van de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen meldt de houder van de ontheffing ten minste 24 uur vóór de dag waarop het terrein zal worden gebruikt, dit voornemen schriftelijk of per e-mail aan de Minister van Infrastructuur en Milieu en de burgemeester van de gemeente waarin het desbetreffende terrein ligt; de melding aan de Minister kan worden gedaan via de melding aan de inspectie;
- w. Cyberhawk Innovations is ervoor verantwoordelijk dat iedere vlucht die onder deze beschikking valt, ten minste 24 uur van tevoren per e-mail wordt gemeld aan div.hoofddorp@ilent.nl o.v.v. 'Evaluatie beschikking Cyberhawk Innovations ILT-2015/20857' met toevoeging van het operationeel plan en de risicoanalyse van de desbetreffende vlucht;
- x. Cyberhawk Innovations is ervoor verantwoordelijk dat voldoende voor de vluchttuitvoering met dit luchtvaartuig opgeleid, gekwalificeerd en vakkundig personeel wordt ingezet bij de lichte UAS-vluchttuitvoering;
- y. personeel dat gemoeid is met de vluchtvoorbereiding of -uitvoering van de lichte UAS, werkt niet met het systeem indien er sprake is van een omstandigheid waarbij vermoeidheid of een gevoel van niet fit zijn een gevaar voor de luchtwaardigheid of de vlucht zou kunnen opleveren;
- z. Cyberhawk Innovations initieert uiterlijk 2 dagen voor de vlucht plaatsvindt de publicatie van een NOTAM waarin de UAS-activiteit bekend wordt gemaakt, voor:
- 1°. vluchten die plaatsvinden onder of in civiel gecontroleerd luchtruim bij de Operationele Helpdesk LVNL, per e-mail ops_helpdesk@lvnl.nl;
 - 2°. vluchten die plaatsvinden onder of in militair gecontroleerd luchtruim, bij het AOCS NM, per e-mail AOCS.AIS@mindef.nl;
 - 3°. indien een NOTAM is uitgegeven, maar de vlucht niet doorgaat, laat Cyberhawk Innovations deze NOTAM intrekken;
- aa. om in aanmerking te komen voor verlenging van de geldigheidsduur van de ontheffing:
- 1°. moeten de onbemande luchtvaartuigen worden gebruikt en onderhouden volgens de aanwijzingen van de fabrikant(en);
 - 2°. moet iedere vlieger in de voorgaande 2 jaar ten minste 2 uur per jaar als gezagvoerder van het onbemande luchtvaartuig hebben gefunctioneerd op 6 verschillende dagen, waarbij in de laatste 90 dagen ten minste 3 vluchten zijn uitgevoerd;

¹ Zoals weersomstandigheden en -verwachtingen, ter plaatse geldende luchtverkeersregels (o.a. zichtbaar via de VFR-luchtvaartkaart Nederland en de luchtvaartgids www.ais-netherlands.nl) en eventuele bijzondere omstandigheden, bekendgemaakt in berichten aan luchtveranderenden (NOTAMS).

² De gezagvoerder is degene die eindverantwoordelijk is voor de vluchttuitvoering.

- 3°. moet Cyberhawk Innovations een adequaat trainingsprogramma voor een opfriscursus en proeve van bekwaamheid hebben en gebruiken voor bestuurders van lichte onbemande luchtvaartuigen die niet meer aan de in onderdeel 2° bedoelde ervaringseis voldoen;
- 4°. moet zijn gewerkt in overeenstemming met deze beschikking en de van toepassing zijnde regels uit of gebaseerd op de Wet luchtvaart.

Artikel 3

Het handelen in strijd met deze beschikking is een strafbaar feit.

Artikel 4

Deze beschikking treedt in werking met ingang van 1 mei 2015 en vervalt met ingang van 1 mei 2016.

*DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
DE SENIOR INSPECTEUR ILT/VERGUNNINGEN,
A. Schurink-v.d. Klugt*

Bezwaarclausule

Indien u het niet eens bent met deze beschikking, kunt u hiertegen op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na de datum waarop deze beschikking is verzonden, schriftelijk bezwaar aantekenen.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift kunt u richten aan:
Inspectie Leefomgeving en Transport
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

TOELICHTING

Cyberhawk Innovations is een Brits bedrijf dat met regelmaat ook opdrachten heeft voor beroepsmatige vluchtuitvoering met op afstand bestuurde luchtvaartuigen (drones) in Amsterdam FIR. Volgens het Verdrag van Chicago en bijlage 2 bij dat verdrag is dan expliciet toestemming vereist van de nationale autoriteit. Bovenstaande ontheffing bevat die toestemming.

Naast de voorschriften en beperkingen van de ontheffingen geldt uiteraard de luchtvaartwetgeving. Deze is operationeel grotendeels gepubliceerd in de luchtvaartgids (AIP The Netherlands – www.ais-netherlands.nl). Dat betekent onder meer dat niet mag worden gevlogen in gebieden die zijn gepubliceerd als EHP of EHR of via een NOTAM zijn aangeduid als tijdelijk gebied met beperkingen of tijdelijk verboden gebied.